

do Petra zginila je nekako čudno. Peter bil je kar osupnjen; sam svojim očem ni vrjel, ali je to resnica, ali se mu le dozdeva, da je tako. Žal, da je bila britka resnica! Polona mu je čem dalje, tem večje križe in nadloge prizadevala. Nažulila se je vražjega šnopsa večkrat tako, da cele dneve ni bila za nobeno rabo. Vse prošnje Petrove in spomini na prejšnje srečno življenje bile so brezvspešne. Polona postaja vedno strastnejša šnopsarica. Slednjič zadel jo je po desni strani mrtvoud; ležala je več tednov, a slednjtč zopet nekako ozdravela in vsa spremenjena vstala iz postelje. Desna roka ji ni nikoli več služila, noga pa le toliko, da je prav težavno sem in tja švedrala. Za nekoliko tednov opusti potem vražji „šnops“ popolno. Pijanska strast ima pa to čudno lastnost, da, če nekoliko časa miruje, potem svojo žrtev še huje zgrabi in toliko časa več ne pusti, da jo slednjič ugonobi.

Polona se potem vda iz nova še huje šnopsu. Kadar Petra ni bilo doma, ga ji je Plahtačka kar sama donášala. Druge lakomne in obožane sosede imele so pa ob enakih prilikah pri Poloni pravi pravcati sejm. Polona je prilizovalkam vse vrjela; njihno hinavsko hvalisanje jej je pa kaj prijetno ugajalo. Vse, do česar je Polona le priti mogla, naj si bode preja, platno, obleka, kruh, moka, sočivja in drugo, delila je ob takih trenutkih ravno omenjenim požrešnicam.

Ko Peter vse to zapazi, pozaklene vse shrambe in skrinje ter skrije ključe. Polona si pa pri domačem ključavničarji, katerega žena je bila tudi prava poliznica, dá ključe ponarediti. In prejšnje razbrskavanje domačega premoženja se je zopet ponavljalo.

Plahtačka se je Demšarjevega Petra začela bati in Poloni ni več „šnopsa“ v malih posodah (flaškah) na dom donášala. Prinese ji pa zato enkrat skrivaj celi velik flaškon samega špirita; pokaže Poloni, kako naj ga z vodo meša, da iz njega „šnops“ napravi. Špirit pa pred Petrom dobro skrijete. Polona se je tega „tekočega hudiča“ kaj pridno posluževala; vedno bila je ob njem motovilasta. Nekega dne, vsa natreskaua, vzame mala dekhco v svoje levo naročje in kolovriti ž njo h kotlu, v katerem se je pujsem kuhalo; spodtakne se in dekletce jej iz naročja v vrelo oblodvo v kotel pade. Polona se prestraši in toliko strezne, da začne pa pomoč klicati; sama ni mogla otroka iz kotla potegniti. Na krik Polonin priteče dekla, katera je ravno v hlevu opraviti imela, in potegne otroka iz kotla — mrtvega in na pol kuhanega. To je Polono tako prevzelo, da je prišla ob zavest; ni bila nikoli več pri pravi pameti — bledla je. V šnopsu iskala je svoje rešitve. Ubogi Peter!

Ne dolgo potem, ko se je pri Demšarji ravno južina na pritličnem ognjišči kuhala in ni bilo slučajno ravno nobenega v kuhinji pride Polona z flaško špirita k ognju in jo začne na plamenom pogrevati (blodilo se jej je namreč), flaška se razpoči, špirit užge in deloma po obleki razlije; v par trenutkih bila je vsa v ognju in nezavestna pade na tla, kjer vsa obleka na njej do zadnje

nitke zgori. Ko gospodar slučajno ravno prvi pride in vidi svojo ženo vso črno, osmojeno in v brezštevilnih mehurjih brez zavestno na tleh v kuhinji ležati, britko se razjoče, ter zdihne: „Bog pomagaj! še tole sem moral dočakati.“ Dobri Peter uda se popolno v voljo božjo. Osmojeno Polono spravili so potem v posteljo, jo po moči ocedili in brez odloga po domačega gospoda župnika poslali. Blagi gospod se nad tem strašnim prizorom ki ga je prokleti šnops prouzročil, britko in milo razjočejo. Mazilijo jo potem v tolažbo za zadnjo uro se sv. poslednjim oljem. Reva mučila se je potem v strašnih bolečinah še skoz celih 48 ur. Presunljivo je stokala in ječala; govoriti pa mogla ni. Nekoliko trenutkov pred smrtjo pride toliko k zavesti, da se je malo po okolu stoječih ozrla in jim v pretrganih zlogih z vso težavo zaklicala: „Mo-o-je-ga o-tro-ka i-in me-ne je šno-ops u-mo-ril. Varuj-te se Plah-Plahtač-ča! Mo-li-te za-a-me! Bog se-se me usmi-smili! In bilo je po njej.

Strašno svarilo vsem šnopsarjem in šnopsaricam, kaj-ne?

Dobri Demšarjevi Peter bil je hudega križa rešen! pokojnica bila mu je veliko zapravila. Oženil se potem ni več. Molil je in moli še vsakdan ob vsakej priliki za svojo pokojno ženo Polono. Na grob dal ji je čeden spominek napraviti, znak prave krščanske ljubezni njegove do nje. Edinega sina svojega odgojil je popolno v smislu naše svete vere. Prav čil in pošten mladenič je uže sedaj; upno bode očetu svojemu na stare dni prava in krepka podpora.

Dobremu Petru naklonil je Bog poštenih vestnih in zvestih poslov s katerimi je popolno zadovoljen in so drugim sosednim poslom v uzoren izgled.

(Dalje prihodnjič.)

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

IV. Gospod zbornični svétnik Fran Omersa poroča o tarifu tehtnice na Grosupljem in omenja, da namerja lastnik te tehtnice avesti naslednje tarife, in sicer: od 1—100 kgr. 5 kr., od 101—500 kg. 10 kr., od 501—1000 kg. 15 kr., od 1001—2000 kg. 20 kr., od 2001—3000 kg. in čez 25 kr.

Ker se je v zmislu § 15. zakona z dne 19. jun. 1866. drž. zak. štev. 85, pri odmerjanju tarife ozirati na to, da lastnik dobiva le primerno povračilo za trud in troške, ki so spojeni s takimi napravami, v tem slučaju pa je ta pogoj izpolnjen, predlaga odsek: Slavna zbornica naj pri c. kr. deželni vladi priporoča potrjenje tarife. — Predlog je bil sprejet.

V. Gospod zbornični svétnik Jernej Žitnik poroča, da je bilo v seji dne 21. oktobra 1887 sklenjeno priporočati prošnjo občine medvodske za dovoljenje treh letnih in živinskih semnjev seveda le tedaj, ako proti namerjanim semnjem ne bodo ugovarjale do semnjev pravico imejoče občine političnega okraja ljubljanske

okolice in mestni magistrat ljubljanski. Iz došlih izjav občin političnega okraja ljubljanskega vidi se, da se je le občina Studenec izrekla proti semnjema dne 3. marca in 4. novembra, ker sta dne 20. marca in 11. novembra semnja v Studencu. Mestni magistrat ljubljanski izreka se zaradi tega proti dovoljenju semnjev, ker ni potreba pomnoževati semnjev v okolici ljubljanski in ker bi mesečni živinski semnji v Ljubljani imeli škodo, ako bi bil prej semenj v obližju mesta. Okrajno glavarstvo pa priporoča prošnjo. Razlogi občine Studenec niso veljavni radi velike daljave od Medvod. Ako bi tudi pritrdili, da bi ljubljanski živinski semnji radi medvodskih mogoče trpeli škodo, to moramo poudariti, da bi škoda mogla biti toli neznatna, da se še na to ne treba ni ozirati, vsaj ne bi bila v nobenem razmerju k škodi, katero bi zadela občino medvodsko, ako se jej ne da dopustilo. Odsek torej misli, da se je držati sklepa zbornice od 21. oktobra l. 1887. in predlaga: Zbornica naj se izreče v svoji izjavi do c. kr. deželne vlade za dovoljenje treh letnih in živinskih semnjev.

Gospod zbornični svetnik Fran O m e r s a sicer ni proti dovoljenju semnjev, le želi, da bi se z ozirom na ponedeljske semnje v Kranju sprejel pristavek: Ako bi se zgodilo, da bi kateri semenj v Medvodah imel biti na ponedeljek, kadar je semenj v Kranju, da bi semenj v Medvodah bil potem prihodnji torek.

Ko je zbornični tajnik pojasnil nekatere stvari, bil je sprejet odsekov predlog, a pristavek odklonjen.

VI. Gospod zbornični svetnik Fran H r e n poroča vsled dopisa c. kr. deželnega sodišča, ali je trgovina nekega lesnega trgovca taka in tolika, da jo je zmatrati za več, nego za navadno trgovino. Po uradnih poročilih plačuje dotični lesni trgovec vsoto, katera se je v §. 7. uvedenega zakona k trgovinskemu zakoniku z dné 17. decembra 1862, drž. zak. št. 1 ex 1863 zahteva za upis tvrdke. Ovedbe so pokazale, da se je obseg lesne trgovine dotičnega trgovca razširil in da njegova trgovina preseza navadno trgovino, zaradi česar ga je v zmislu člana 4. in 10. trgovinskega zakonika zmatrati za trgovca. Poročevalec predlaga zategadelj v imenu odsekovem: Zbornica naj se v tem zmislu izjavi pri c. kr. deželnem sodišču. — Predlog je bil sprejet.

VII. Gospod zbornični svetnik Karol L u c k m a n n poroča, da je trgovska in obrtniška zbornica v Olomucu poslala zbornici peticijo o obsegu poštarske prostosti za uradno dopisovanje, s katero se je obrnila do visokega c. kr. trgovinskega ministerstva, in je prosila, da to peticijo zbornica podpira. Po zakonu od 2. oktobra 1865, drž. zakonik št. 108, in od 29. junja 1838, drž. zak. št. 85, je dopisovanje trgovskih in obrtniških zbornic s c. kr. oblastvi in uradi, deželnimi odbori, občinami in trgovskimi zbornicami prosto poštarske. Ta omejitev poštarske prostosti zbornic ne obremenjuje samo njih proračuna, ampak provzročuje tudi mnogo drugih neprilicnosti. Za mnogokratne ovedbe za statistiko, za mnogovrstna uradna pozvedavanja v javnem interesu treba je razširjenega dopisovanja s trgovci in obrtniki, kar ima

popolnoma značaj uradnih dopisov. Na koncu peticije prosi olumuška zbornica: Visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo naj predloži zakonodavnim činiteljem kar najpreje vladno predlogo, s katero se poštarska prostost dopisovanja trgovskih in obrtniških zbornic v Avstriji tako-le prenareja: Poštarske prostine je: 1. uradno dopisovanje trgovskih in obrtniških zbornic v stvarih javne službe, in 2. uloge in odgovori trgovcem in obrtnikom, katere se vlagajo vsled občin naredeb ali posebnih uradnih naročil. Odsek zmatra peticijo olomuške zbornice za utemeljeno in predlaga: Zbornica naj se izjavi za podporo te peticije. — Predlog je bil sprejet.

VIII. Gospod zbornični svetnik Fran K s a v e r S o u v a n poroča o novem tržnem tarifu v Šentvidu pri Zatičini.

Predloženi novi tarif obsega povišanje naslednjih pristojbin, in sicer:

1. Za trgovce z lonci, vrči in lončenimi svedami od 10 kr. na 17 kr.
2. Za trgovce z blagom na mizah ali na tleh od 5 kr. na 8 kr.
3. Za krčmarjenje v šotorih od 50 kr. na 2 gld.
4. Za drobnico od 1 kr. na 2 kr.

Različno od stare tarife postavila se je tudi za vsak povezek cepcev taksa 1 kr.

Deželni odbor kranjski, kateremu je občinski urad šentvidski pri Zatičini to novo tarifo predložil v odobrenje, odstopil jo je c. kr. deželni vladi s predlogom, da jo potrdi.

C. kr. okrajno glavarstvo litijsko ugovarja le povišanju tarife od 50 kr. na 2 gld. za krčmarjenje v šotorih in omenja, da za to ni nobenega razloga, ker krčmarji šentvidski imajo itak največ dobička od semnjev in ne potrebuje te zaščite.

Vender, ako pomislimo, da je v Šent-Vidu pri Zatičini le pet semnjev na leto, da si krčmarji svoje koristi, ki jih imajo od tega, če več prodajo, hočejo povišati s povišanjem takse (odredbine), na kar se je treba tem bolj ozirati, ker se mora radi velikega števila krčmarjev v Šent-Vidu pri Zatičini zmatrati obiskovanje krčmarjev v šotorih za nepotrebno, in namen neobiskovanja ali manjšega obiskovanja more se doseči le s povišanjem takse.

Gledé na rečeno in z ozirom na to, da so sklenene nove tarife primerne, predlaga odsek: Slavna zbornica naj jih priporoča c. kr. deželni vladi v potrjenje. — Predlog je bil sprejet.

(Dalje prihodnjič.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski,

rešil je v prvi svoji seji sledeči dnevni red.

1. Otvorjenje deželnega zbora.
2. Obljuba novo izvoljenega deželnega poslanca.
3. Naznanila deželno-zborskega predsedstva.

